

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
VASA YRKESHÖGSKOLA
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Jesper Holmstedt

STARTPAKET FÖR CMS-VERKTYG. MED INRIKTNING PÅ JOOMLA!

Enheten för företags ekonomi och turism.

2014

FÖRORD

Mitt lärdomsprovs teoretiska del handlar om grunderna i olika sorters CMS-verktyg, om vad de används till, vem som använder dem, hur man använder dem, begränsningar, fördelar och nackdelar. Den praktiska delen visar sedan hur man kommer igång med ett av systemen, nämligen Joomla!. Syftet är helt och hållet att få mindre företag intresserade av dessa typer av dynamiska hemsidor och få de att förstå att detta är något som alla har nytta av.

Detta lärdomsprov har skrivits under tiden april till november 2013. Lärdomsprovet kan ses som en introduktion till CMS och verktygen som används inom området. Mina förhoppningar är att läsaren ska bli intresserad och känna att han/hon kan ha någon nytta av given information. Erik Wahlman har varit min handledare i detta arbete.

ABSTRAKT

Författare	Jesper Holmstedt
Lärdomsprovets titel	Startpaket för CMS-verktyg. Med inriktning på Joomla!
År	2014
Språk	Svenska
Sidantal	42
Handledare	Erik Wahlman

Målet med detta arbete är att upplysa framförallt mindre företag om vad ett CMS-verktyg är, hur man i korthet tar det i bruk, använder det och vad man som företag har för nytta av denna typ av programvara.

Olika sorters CMS-verktyg används redan flitigt idag, men många mindre företag tror att detta är något som är dyrt och lämpar sig för endast större företag.

I själva verket lönar sig en CMS-baserad webbsida i längden för vilket företag som helst även om kostnaderna vid uppgörande av webbsidan är aningen högre.

Detta arbete delas in i två olika delar varav det första behandlar den teoretiska delen med olika CMS-verktyg och del två tar upp det praktiska och visar en del exempel.

ABSTRACT

Author	Jesper Holmstedt
Title	Startkit for CMS systems. Focusing on Joomla!
Year	2014
Language	Swedish
Pages	42
Name of Supervisor	Erik Wahlman

The goal of this work is to inform mainly small businesses what a CMS tool is, how to put it into use, how to use it and how you, as a company, can benefit from this type of software.

Different types of CMS tools are already extensively used today, but many small companies think that this is expensive and suitable only for large companies.

In fact, a CMS-based website pays off in the long run for any company even if the costs of preparing the website are slightly higher.

This work is divided into two parts the first of which deals with the theoretical part with various CMS systems and part two deals with the practical and shows

Keywords	CMS, introductions, tutorial
----------	------------------------------

INNEHÅLL

1. INLEDNING	9
1.2 Problemområden	9
1.3 Omfattning	9
1.4 Avgränsningar	10
2. VAD ÄR CMS	11
2.1 CMS grunder.....	11
2.2 Uppbyggnad.....	11
2.3 Funktioner	11
2.4 Vad kan ett CMS-system erbjuda	12
3. OPENSOURCE MOT KOMMERSIELL CMS.....	13
4. VEM ANVÄNDER CMS	14
4.1 Användningsområden	14
4.2 Passar CMS/Joomla! mitt företag.	14
5. JOOMLA! OCH SQL.....	15
5.1 Grunderna i Joomla! och SQL	15
6. PROGRAM FÖR ANVÄNDNING AV JOOMLA!	16
6.1 Varför behövs olika program	16
6.2 Vilka program behövs/Vad behövs.....	16
6.3 Filezilla	17
6.4 Browser eller webbläsare	18
6.5 Bildredigeringsprogram	18
7. PRAKTISKA DELEN I JOOMLA!.....	19
7.1 Installera Joomla!.....	20
7.2 Article Manager	25
7.3 Category manager	28
7.4 Media Manager	30

7.5	Menu Manager	31
7.6	Menu Items	32
7.7	Extensions	33
7.8	Global Configuration	36
7.9	Joomla! Update och Extension updates	37
7.10	Language manager	38
7.11	Template manager.....	39
8.	SLUTORD.....	40
9.	KÄLLHÄNVISNING	41

IT-ORDLISTA

BROWSER

Browser eller webbläsare är programmet som används för att dagligen surfa på internet. D.v.s. Internet Explorer, Mozilla Firefox eller Google Chrome

CMS

Content Management System eller Innehållshanteringssystem, ett informationssystem för att hantera men även publicera olika typer av informationsinnehåll, såsom elektronisk media.

HTML

En förkortning av Hypertext Markup Language. Ett märkspråk för hypertext. Den utgör tillsammans med HTTP och TCP/IP den grundläggande standarden för WWW.

CSS

Cascading Style Sheets, översätts på svenska till stilmall. Ett programmeringsspråk som beskriver presentationsstilen på ett strukturerat dokument. CSS bestämmer saker som typsnitt, färg och textstorlek. Den används även för att anpassa dokument i hänsyn till datorns skärmapplösning och färgdjup.

PHP

Hypertext Preprocessor. Ett scriptspråk som körs på en webbserver för att driva sajter med dynamiskt innehåll.

WYSIWYG

What You See Is What You Get, översatt till “vad du ser är vad du får”, dvs. programmet på skärmen visar hela tiden direkt hur textens eller sidans utseende kommer att vara som slutresultat på papper. Med denna metod skapas alltså t.ex. html koden automatiskt i bakgrunden och man bara kanske ser editorn som ett vanligt Word-dokument.

JOOMLA!

Ett innehållshanteringssystem (CMS – Content Management System) vilket man gör webbsidor i. Detta system behandlas huvudsakligen i detta arbete. Joomla! heter Joomla! med utropstecken.

FILEZILLA

Är en FTP-klient som bygger på opensource. FileZilla finns till Windows, Mac och Linux. Projektet FileZilla startade som ett projektarbete i data av Tim Kosse och två klasskompisar.

NOTEPAD++

En text editor som bygger på öppen källkod och som är utvecklad i C++. Skillnaden mellan vanliga notepad och notepad++ är att den senare nämnda har diverse funktioner som underlättar för programmering av olika språk.

PHOTOSHOP

Bildredigeringsprogram utvecklat av Adobe Systems. Photoshop introducerades 1990 i februari, det byggde på programmet Display som Thomas och John Knoll skapade. Det som huvudsaken var tjusningen med photoshop var att man kunde jobba i lager, det gav möjlighet till att t.ex. endast redigera delar av bilden.

PHPMYADMIN

Ett verktyg vilket är skrivet i PHP för att styra MySQL från en webbläsare. Används både till Windows och Linux.

WEBBASERAT

När ordet webbaserat används menas det att programmet inte finns lokalt på någon dator utan det körs direkt från en webbserver. Alla webbsidor och t.ex. online spel är webbaserade.

LINUX

Ett operativsystem som är byggd på öppen källkod. Det finns otaliga distributioner av Linux, för att nämna några: Debian, Ubuntu, Arch och Fedora.

SQL

SQL står på engelska för Structured Query Language. Det är ett programspråk som används för att hämta eller modifiera olika data i en så kallad relationstabell.

1. INLEDNING

Utvecklingen inom webben går i dagens läge framåt i rasande takt. I takt med att det blir viktigare för företag att synas på webben blir det även enklare och billigare. Vad man i webbsynlighet förut kanske trodde att endast storföretag behövde, behöver och eftersträvar nu även mindre företag. Något som däremot ännu inte är aktuellt för alla mindre företag är användandet av CMS-verktyg för att upprätta och underhålla en webbsida. Orsakerna till detta kan vara okunnighet, dvs. man vet helt enkelt inte att något sådant existerar, eller så tror man att det är en enorm utgift och kräver mycket tid.

1.2 Problemområden

De flesta företag har idag en egen webbsida, många tyvärr ännu i dag en statisk sådan. Problemet med icke CMS-baserade webbsidor, dvs. statiska webbsidor är det att kunden/företaget i princip aldrig kan uppdatera sin information själv. Detta leder till att många webbsidor är dåligt uppdaterade och kunden/företaget tycker att det är för mycket jobb och för dyrt för att gång på gång anlita någon som uppdaterar deras webbsidor. Här kommer CMS-verktyg in i bilden.

1.3 Omfattning

Arbetet behandlar till största delen Joomla! som är ett CMS vilket används till för att göra och underhålla webbsidor. Joomla! är ett opensource system som lanserades i september 2005, därefter har ett tjugotal versioner utkommit och i skrivande stund är version 3.0 aktuellt. Till behandling kommer även runt liggande program som är nödvändiga för att använda Joomla! och andra CMS-verktyg.

1.4 Avgränsningar

CMS-verktygen finns i oändlighet i detta nu, därför kommer jag att begränsa arbetet genom att hålla mig till ett enda CMS-verktyg, vilket är Joomla!. Kommer även att låta bli att djupare gå in på alla funktioner utan väljer endast att visa och förklara grunderna i dom allra viktigaste sakerna.

2. VAD ÄR CMS

CMS står för *Content Management System* och översätts på svenska till Innehållshanteringssystem.

Detta är en teknik som gör att man kan underhålla en webbplats utan att använda ett webbredigeringsprogram. Det gör i sin tur att folk med mindre kunskap om webbsidor kan själva uppdatera och underhålla sin egen sida.

2.1 CMS grunder

2.2 Uppbyggnad

Ett CMS-system är uppbyggd ur användarens och kundens synvinkel så att man inte behöver fokusera på olika sidor, designen, koden och logiken. Tanken med CMS och dess uppbyggnad är att slutanvändaren ska kunna fokusera på innehållet och informationen på hemsidan – utan att vara kunnig i allt som heter html, PHP, CSS mysql osv.

2.3 Funktioner

CMS-systemens funktioner varierar från system till system, men de vanligaste som alla kända system har, är att man har möjlighet att sätta in och skapa nya sidor, text, bilder, filmer och t.ex. kalenderfunktioner. Det är mycket enkelt för vilken person som helst att lägga in ny information eller media utan några speciella kunskaper.

2.4 Vad kan ett CMS-system erbjuda

Ett CMS kan i dagens läge erbjuda det mesta som en vanlig eller lite mer speciell hemsida kan behöva. Gränssnittet är oftast väldigt lätt och fungerar i regel på samma sätt som gränssnittet i ett Word-dokument. Man skriver in texten, kanske sätter in en bild eller film och trycker publicera så finns sidan live detta är tjusningen med CMS.

3. OPENSOURCE MOT KOMMERSIELL CMS

CMS-system finns att tillgå i både opensource format, dvs. öppen källkod där programvaran är gratis och kommersiella lösningar som kostar från ett par hundra till flera 10 000 €. Fler och fler väljer nu opensource lösningarna eftersom dom har blivit så mycket bättre. En kommersiell lösning har ofta en startsumma för programvaran och sedan ännu efter det en månads, - eller årsavgift. För opensource tjänsten betalar man endast arbetet med uppgörande av webbsidan. (Källa: Eric Tiggeler, 2012)

4. VEM ANVÄNDER CMS

4.1 Användningsområden

Hemsidor gjorda i CMS såsom Joomla! fungerar utmärkt både som en liten hemsida för en privat person eller som en stor komplex sida för ett företag. Joomla! blir bara så invecklad som man själv gör det, vill man bara ha en enkel hemsida med enkla moduler och funktioner kommer sidan också att vara oerhört okomplicerad att använda. När man sedan tillsätter mera invecklade moduler behövs även lite kunskap i dessa moduler för att rätt kunna använda dem. Med Joomla! kan man t.ex. bygga intranät, extranät, e-handel, nyhetsbrev, kopplingar till sociala medier m.m.

Joomla! har över 9000 extensions eller tillägg som kan kopplas till installationen och användas, många av dessa är gratis medan vissa kostar en liten summa.

Joomla! erbjuder även en responsive design vilket gör att sidan kan visas olika beroende på besökarens enhet – t.ex. mobil eller tablet.

4.2 Passar CMS/Joomla! mitt företag.

Joomla! och många andra CMS har på några få år utvecklats från en ganska så klumpig och svåränvänd sak till ett hjälpmedel som nästan vem som helst kan använda sig utav och dra nytta av. Behöver man en hemsida som man själv kan uppdatera och underhålla utan desto mera kunskap i programmering är CMS och Joomla! passande. Även när sakerna blir riktigt komplexa kommer man ha stor nytta av Joomla!

5. JOOMLA! OCH SQL

5.1 Grunderna i Joomla! och SQL

Joomla! lagrar och hämtar data från SQL-databaser. Varje gång någon ändring görs i någon struktur i Joomla! konfigureras och ändras någon tabell i databasen som Joomla! använder sig av.

När Joomla! eller något annat CMS installeras på en server kräver det att man nämner en databas (DB) dit Joomla! kan skapa och spara tabeller och tabellinformation. Detta för att Joomla! är PHP baserat och är uppbyggd på en teknik som för jämnar sparar och hämtar information ur en SQL-databas/tabell.

Detta låter möjligtvis krångligt men det är det inte. I normala fall behöver man bara bry sig om denna sak en enda gång och det är när man installerar sin CMS/Joomla! mjukvara. Vi går igenom detta längre fram i den praktiska delen.

(Källa: welcometojoomla.com 2006)

6. PROGRAM FÖR ANVÄNDNING AV JOOMLA!

6.1 Varför behövs olika program

För att använda ett CMS behöver åtminstone utvecklaren och administratören en rad olika program. Man behöver program såsom webbläsare vilket alla datorer som når internet har, FTP-program och möjligen någon mjukvara för att modifiera kod. Dessa program behövs för att kunna bygga upp sidan, ändra design, ladda upp filer, modifiera bilder osv. När sedan allt detta är klart och sidan börjar användas behövs endast en webbläsare såsom Internet explorer, firefox eller Google chrome. Sedan behöver man ett användarnamn och lösenord för att kunna logga in. När man kommit så långt kan den vanliga användaren/ägaren redigera text, skapa sidor och infoga nya bilder.

6.2 Vilka program behövs/Vad behövs

Serverutrymme och databas – detta fås av ett företag som säljer webbutrymme. Dessa företag finns 100-tals bara i Finland, exempelvis nettihotelli.fi

Browser – Google Chrome, IE eller Firefox duger fint.

FileZilla – FTP-program vilket man kan överföra filer manuellt via ftp om så behövs. FTP-program används mestadels om man för över stora mängder bilder eller filer pga. att det är snabbare än om man gör det via webbläsaren.

Bildredigeringsprogram – När man sysslar med webbsidor vill och bör man alltid använda mycket bilder och grafik. Detta för att sidan ska se modern och tilltalande ut. För att då kunna redigera och behandla bilder och grafik behövs någon sorts bildredigerings mjukvara.

6.3 Filezilla

Programmet Filezilla använder vi för att sköta våra ftp-överföringar, här kommer nu att beskrivas hur vi på dom allra enklaste sättet kommer igång med programmet och hur vi hanterar och för över filer med det. Inloggningsuppgifter fås från den som innehar servern, dvs. företaget som serverutrymme hyrs av.

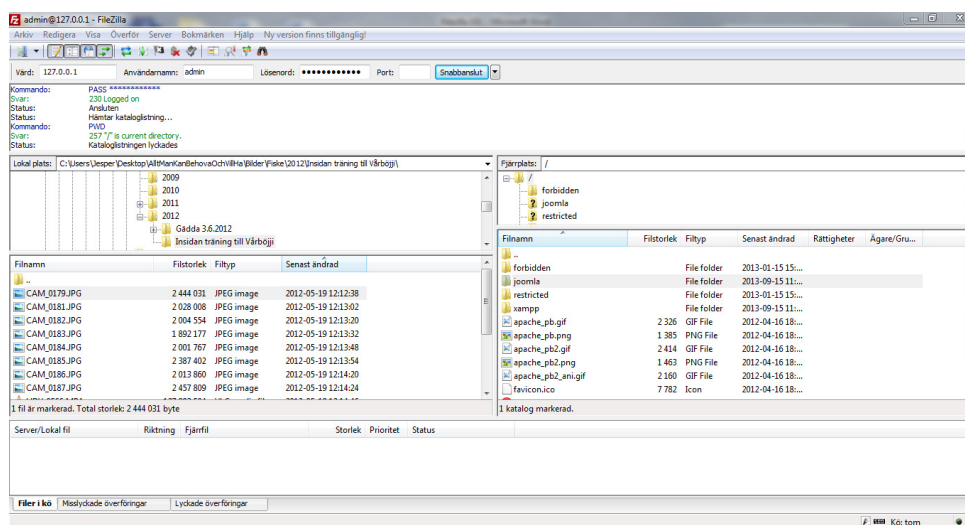

Bild 1 En överblick över programmet filezilla

Till vänster i bilden finns den lokala datorn, dvs. de filerna som finns på din dator. Till höger finns filerna som finns på servern. Vi kan se att där finns mappen joomla!, inne i den ligger vår installation av joomla!. Där lagras alla filer som behövs för att vår webbsida ska fungera.

Vi kan nu i detta läge dra och släpp filer vi vill överföra från höger till vänster eller tvärtom. Vill jag överföra ett foto från min dator till servern för att sedan lägga till den på min webbsida så drar jag filen från vänster in i önskad mapp på höger sida. Detta är ftp-överföring i den enklaste form.

(Källa: Filezilla 2001)

6.4 Browser eller webbläsare

Browsern använder vi dagligen för att surfa, den gör det möjligt för oss att använda internet på det sätt vi gör idag.

Det finns gott om olika webbläsare att välja mellan, eftersom vi använt flera olika opensource program nu, rekommenderar jag att vi nu också använder en webbläsare som är baserad på denna typ av kod.

Mozilla Firefox eller Googles Chrome är två av dom största idag som bygger på delvis öppen källkod.

6.5 Bildredigeringsprogram

Bildredigeringsprogram behöver vi förstå eftersom vi använder oss av massvis med bilder och grafik till en webbsida. Vi behöver åtminstone behärska grunderna i hur man förminskar, förstorar och/eller beskär olika bilder i diverse program.

Här finns det även ett riktigt stort utbud, både licensprogram alltså icke-opensource och opensource program som är riktigt bra.

Exempel på opensource är Gimp, och kanske det mest använda betal-programmet är Adobes Photoshop. Rekommenderar att man lär sig använda ett som man trivs med och håller sen fast vid det.

7. PRAKTISKA DELEN I JOOMLA!

Från och med nu kommer detta arbete att behandla den praktiska delen av användning av Joomla! Jag har bifogat en hel del bilder för att lättare kunna hitta den beskrivna funktionen och kunna jämföra mot egen installation.

Den praktiska sidan av Joomla! är väldigt enkel att jobba med när man fått grepp om hur det fungerar, så därför rekommenderas det att man sätter sig ner några timmar och provar alla olika funktioner så att man behärskar grunderna före man börjar.

7.1 Installera Joomla!

Vi installerar enkelt Joomla! på webbservern med några enkla steg i browsern. Före detta krävs lite arbete på servern ifall det är man själv som äger den eller styr sina egna databaser. Detta gör man som företag inte, men här kommer ändå att visas vad som behöver göras så att vi vet vilken procedur som genomgås.

Ladda ner nyaste utgåvan av Joomla! på deras webbsida, och flytta över den upp-packade mappen till servern, detta görs endera genom ett webinterface som webshotellet erbjuder eller så görs det via filezilla och ftp som utlärt tidigare.

Steg 2. Ifall man redan har en databas från tidigare kan man hoppa över detta steg. Be då bara företaget som hyr ut webbutrymme av att göra en databas till Joomla! för er.

Om man själv är ansvarig för er databas och har tillgång till att skapa eller ta bort databaser görs detta steg på egen hand. Det är inte svårt och tar bara någon minut. Logga in på ert webinterface vilket man får tillgång till när man köper webbutrymme och databas. Skapa en ny databas och döp den t.ex. till "joomla"

Bild 2 Jag använder phpmyadmin här men detta kan se annorlunda ut på ert webshotell. Man borde ändå relativt enkelt hitta dessa saker. Annars bör man kontakta webshotellens administratörer och be dem göra detta för er.

Vi går nu över till själva installationen av Joomla!.

I browsern skriv adressen *http://www.din-webbside-adress.fi/namnet-på-mappen-du-la-filerna-i*. I mitt fall blir detta *http://localhost/joomla* eftersom jag kör den demoinstallation på en server som är installerad på min privata dator. Detta är inget alternativ på en riktig webbsida.

1 Inställningar 2 Databas 3 Översikt

Välj språk Svenska (SE) → Nästa

Grundinställningar

Webbplatsens namn *
Ange namnet på din Joomla! webbplats.

Metabeskrivning
Ange en beskrivning som gäller för hela webbplatsen att användas av sökmotorer. Generellt så är max ca 20 ord optimalt.

Din e-postadress *
Ange en e-postadress. Det här blir Super Administratörens e-postadress.

Admin användarnamn *
Du kan ändra standard användarnamn **admin**.

Admin lösenord *
Ange Super Administratörens lösenord och bekräfta det i fältet nedan.

Bekräfta admin lösenord *

Bild 3 Jag får nu fram något i stil med detta. Fyll i nödvändig information och tryck nästa.

The screenshot shows the Joomla! database configuration interface. At the top, there are three tabs: '1 Inställningar', '2 Databas' (which is active), and '3 Översikt'. Below the tabs, the title 'Databasinställningar' is displayed. To the right of the title are two buttons: 'Föregående' and 'Nästa'. The form contains the following fields and instructions:

- Databastyp ***: A dropdown menu with 'MySQLi' selected. Below it, the text says 'Detta är vanligen "MySQLi"'.
Värddamn *: A text input field with 'localhost' entered. Below it, the text says 'Detta är ofta "localhost"'.
Användarnamn *: An empty text input field. Below it, the text says 'Antingen någonting som "root" eller ett användarnamn tillhandahållet av webhotellet'.
Lösenord: An empty text input field. Below it, the text says 'Av säkerhetsskäl är det obligatoriskt att använda lösenord på MySQL-kontot'.
Databasens namn *: An empty text input field. Below it, the text says 'Vissa webhotell tillåter bara ett databasnamn per konto. Använd i så fall tabellprefix för att särskilja flera Joomla-installationer'.
Tabellprefix *: A text input field with 'f307f_' entered.

Bild 4 Här kommer databas delen. Högst antagligen den delen som misslyckas ifall man inte har sina uppgifter rätt.

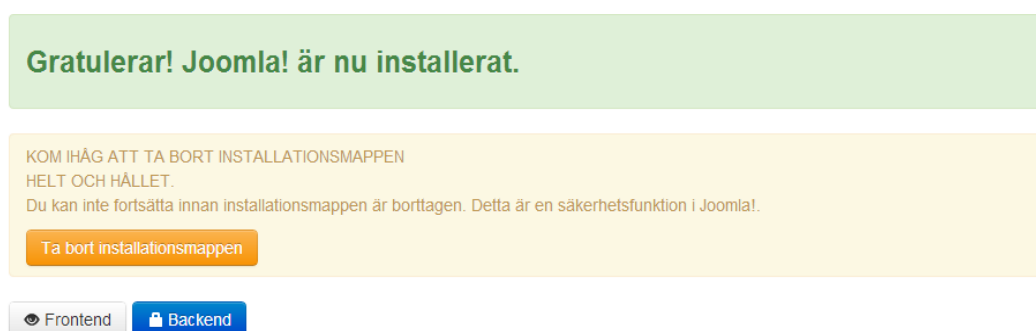
Låt i första hand databastypen vara den som föreslås. Värddamnet kan med fördel lämnas som det är. Användarnamnet är det användarnamnet som givits av företaget var man köper serverutrymme, likaså lösenordet. Databasens namn är det namn som skapades i punkt 7.1, eller namnet på den databas som man fått. Tabellprefix är en funktion som används ifall det finns flera installationer på samma databas.

Bild 5 När denna sida visas har alla kritiska steg klarats.

Vid denna sida tryck ”*Installation*” varpå installationen tar någon minut. Vad som fortfarande behöver göras är att radera installationsmappen, för att förhindra att installationen körs på nytt och raderar den gamla. Detta är även en säkerhetsrisk.

Bild 6 Tryck "Ta bort installationsmappen" och installationen är klar!

(Källa: blogg.binero.se 2014)

Backend och Frontend

I CMS-system används termerna om *backend* och *frontend*. Detta är två ord som beskriver vilken sida av installationen man befinner sig. *Frontend* är sidan som syns utåt, den sidan som man vill visa och ge tillgång till för den som besöker din webbplats. *Backend* är då motsatsen till detta, alltså den delen som endast en administratör ser. Detta är det stället man redigerar sidan och skapar nytt material, denna sida av installationen bör inte den vanliga besökaren ha tillgång till.

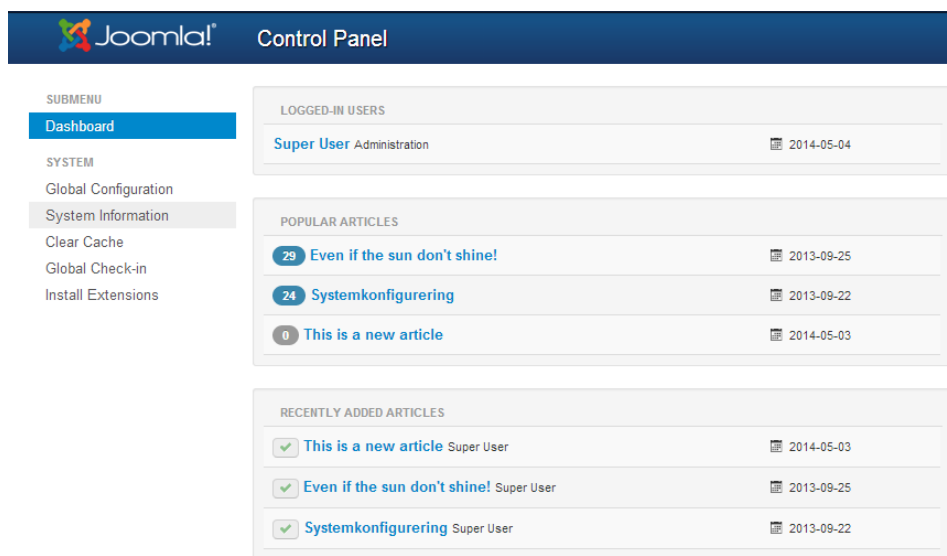
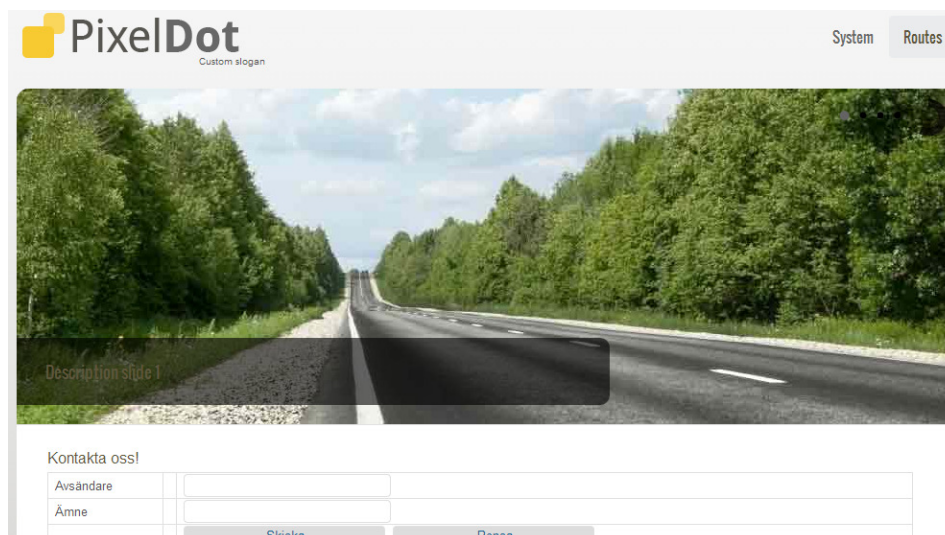

Bild 6 Ovan – Backend sidan av Joomla!.

Nedan – Frontend av samma installation

7.2 Article Manager

Article managern är det verktyg som man kanske mest använder sig av när man väl kommit igång och börjat uppdatera sin hemsida.

Med den skapar, skriver, editerar och raderar man artiklar. Allt som har med artiklar att göra i Joomla! sköts via detta.

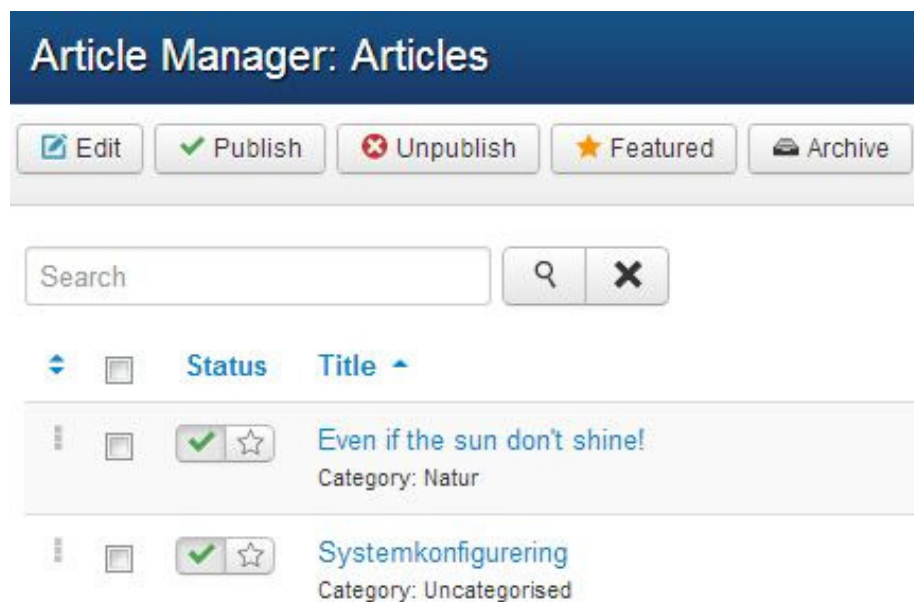

Bild 7 Första synen man möts av i article managern härifrån kan man snabbt välja att inaktivera, eller ställa in artikeln som featured. Klickar man på en artikel redigerar man den.

När vi skapar eller editerar en artikel i Joomla! har vi detta gränssnitt framför oss. Detta är lätt att förstå och använda eftersom de flesta av oss är vana vid att använda t.ex. office där gränssnittet ser nästan likadant ut.

Texten kan formateras på olika sätt, med olika stilar och format. Längre ner på sidan (som inte syns på bilden) kan man sätta in bilder osv.

Här väljer man också vilken kategori artikeln ska befinna sig i ifall man använder sig av olika artiklar på sin sida.

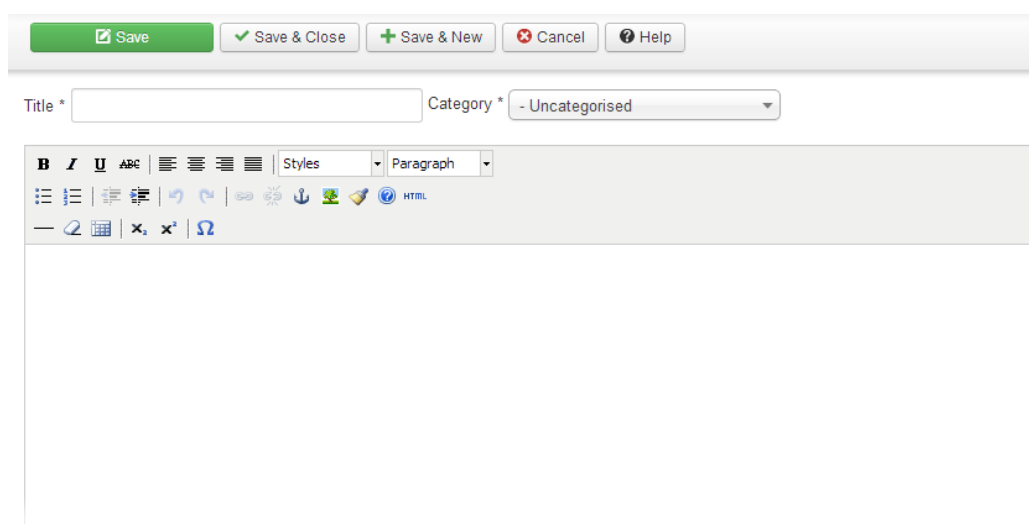
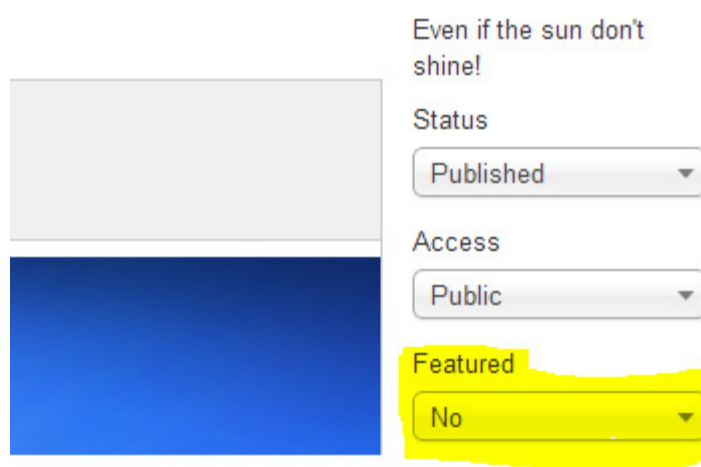
The image shows the Joomla! article editor interface. At the top, there is a toolbar with buttons for 'Save' (green), 'Save & Close' (green), 'Save & New' (green), 'Cancel' (red), and 'Help' (blue). Below this, there are two input fields: 'Title *' and 'Category *' with a dropdown menu showing '- Uncategorised'. The main editing area is a large text box with a rich text editor toolbar above it. The toolbar includes icons for bold (B), italic (I), underline (U), text color (ABC), background color, bulleted list, numbered list, link, unlink, image, video, audio, and HTML. The text box itself is empty.

Bild 8 När man skapar eller editerar en artikel ser gränssnittet ut ungefär som ett vanligt Word-dokument.

En viktig detalj att notera är att ifall sidan fungerar som en blogg använder man sig i huvudsak av "*Featured*" artiklar som blogg inlägg, då markerar man en artikel som *Featured* och den kommer automatiskt på första sidan av bloggen.

Denna inställning finns i högra panelen när man skriver artikeln.

Even if the sun don't shine!

Status

Published

Access

Public

Featured

No

The image shows a screenshot of a blog post editor. On the left, there are two image placeholders: a light gray one on top and a blue one on the bottom. To the right of these is a settings panel. It contains a title field with the text 'Even if the sun don't shine!'. Below the title is a 'Status' dropdown menu currently set to 'Published'. Underneath is an 'Access' dropdown menu set to 'Public'. At the bottom of the panel is a 'Featured' dropdown menu, which is highlighted with a yellow background and currently set to 'No'.

Bild 9 Featured eller inte, detta beror på hur man vill använda artikeln.

7.3 Category manager

Om man på sin webbsida eller blogg använder sig av olika kategorier för inlägg är det under *Category Manager* som man lägger till, editerar eller tar bort dessa.

Kategorier används mest om webbsidan används som blogg, då vill man placera inlägg i olika kategorier för att de lättare ska kunna lokaliseras i något skede.

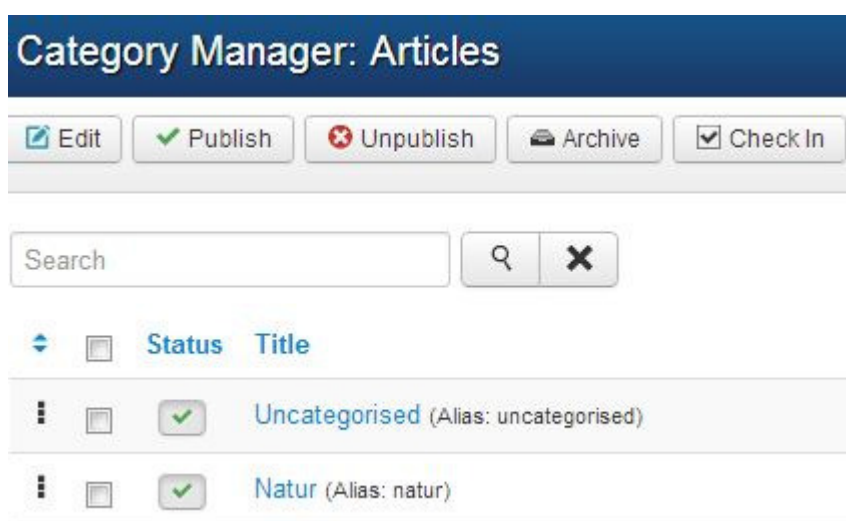

Bild 10 Category Manager – En överblick över alla kategorier som finns på webbsidan. Här aktiverar och inaktiverar man även kategorier om så önskas.

Kategorier används för att lättare kunna hitta olika slags inlägg som man kanske är intresserade av. Kategorier används också för att ordna inlägg för att kunna hantera dom lättare.

The screenshot displays a web interface for managing categories. At the top, there is a horizontal bar with six buttons: 'Save' (green), 'Save & Close' (green checkmark), 'Save & New' (green plus), 'Save as Copy' (green document), 'Close' (red X), and 'Help' (question mark). Below this bar, the form is organized into three sections. The 'Title *' section has a text input field containing the word 'Natur'. The 'Alias' section has a text input field containing the word 'natur'. The 'Description' section features a rich text editor. The editor's toolbar includes icons for bold, italic, underline, text color, background color, bulleted list, numbered list, link, unlink, anchor, image, video, and HTML. It also has dropdown menus for 'Styles' and 'Paragraph'. The text area of the editor contains the placeholder text 'En kategori vilket artiklar om natur passar in i.'

Bild 11 Gränssnittet när man skapar eller ändrar en kategori

7.4 Media Manager

I Joomla! används *media managern* för att ladda upp all slags media till serversidan från lokala hårddisken. Med några texteditorer som används i Joomla! är det enda sättet att sätta in bilder på din sida att ladda upp dom med media managern och sedan hämta dom därifrån när man skriver t.ex. en artikel.

Media Managern är enkel att förstå och använda. Man skapar olika mappar enkelt, och laddar upp t.ex. bilder och filmer.

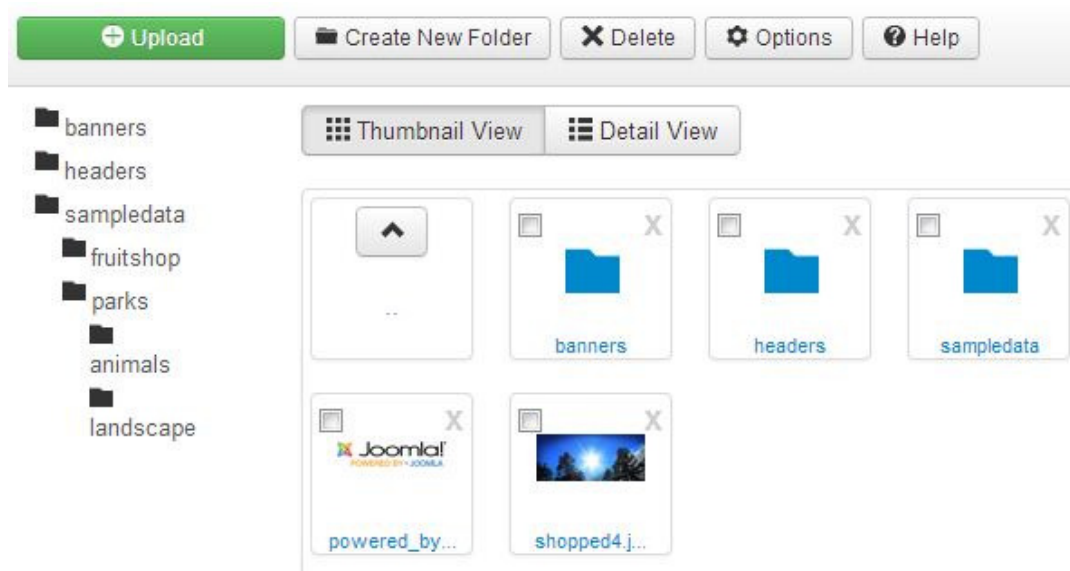

Bild 12 Media Managern, här hanteras alla typer av media som kan användas på webbplatsen.

Som administrator kan man även ändra en del inställningar gällande media managern, som t.ex. vilka filformat en vanlig editor kan ladda upp och hur stora filer som kan uppladdas. Dessa saker är inte livsviktiga på en sida som man endast är ett fåtal personer som underhåller.

7.5 Menu Manager

I *Menu Managern* skapas eller redigeras menyer. Vi kan ha flera olika menyer placerade på olika ställen på sidan. Var menyn ska befinna sig på sidan bestäms av prefixet position. Beroende på vilket template man använder kommer dessa ”positioner” att heta olika. Ett sätt att ta reda på var dom olika positionerna finns och vad dom heter är att efter url:en skriva `/?tp=1` (www.minsida.fi/?tp=1).

Detta fungerar dock endast om man har aktiverat ”*Preview module position*” i template managern. *Extensions – Templatemanager – Templates (t.v.) – Options (t.v.) – Enabled*

Med olika tillägg och CSS kan man skapa i princip alla olika sorters menyer såsom t.ex. dropdown-menyer.

Bild 13 Menu Manager, visar alla dina menyer och låter dig hantera dom, här hittas även undermenyer när man klickar på menynamnet.

7.6 Menu Items

Under *menu items* kan man sedan bestämma vilka sidor som ska finnas i vilken menu. Här skapar man sidor och väljer olika inställningar. Viktigaste här är kanske vad sidan ska innehålla. Om den ska vara en enda artikel, eller en blogg-sida eller kanske bara en länk till någon sida utanför din webbsida.

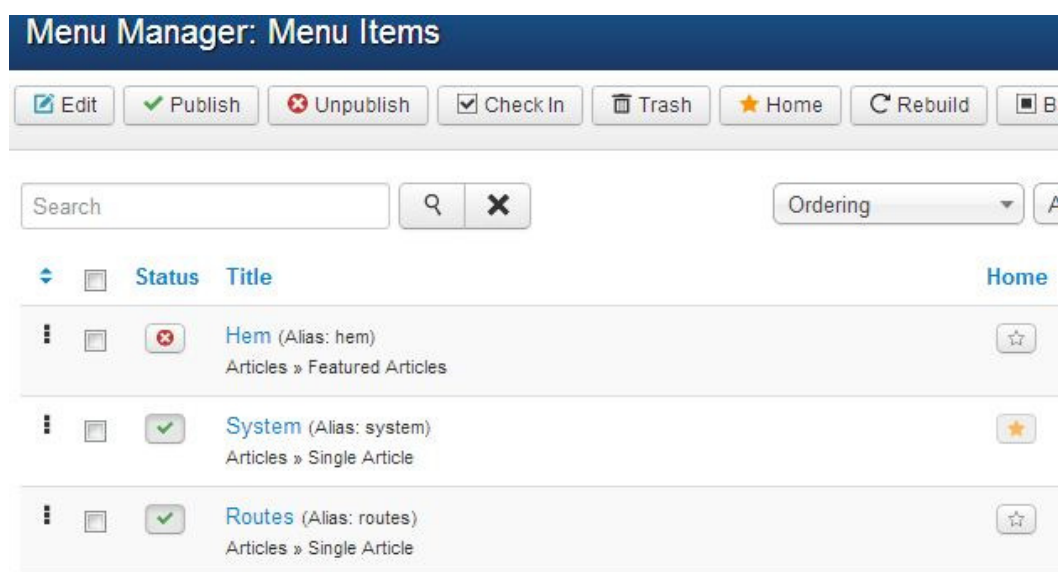

Bild 14 Menu Items, visar alla objekt på en vald meny.

När man går in på en meny-sida sedan kan man justera en del saker som kan behöva justeras. Till exempel Status, Default page, Target Window, Language osv. Dessa saker får man mera gå in på när man börjar använda sidan och behöver ändra eventuella saker.

7.7 Extensions

Extensions eller tillägg är kanske efter meny och sidor den mest använda funktionen i Joomla!. Allt som inte färdigt finns inbyggd i Joomla! installationen läggs vid behov till via tillägg. Här sköts allt från små sociala logo koder såsom exempelvis en dela på Facebook-knapp till hela sidans template eller utseende.

Alla tillägg vilka man laddar upp via extension managern laddas upp i ett nerpackat format, t.ex. .rar, .zip osv.

Andra sätt att lägga till *extensions* till Joomla! är att manuellt ladda upp dom till rätt mapp via ftp.

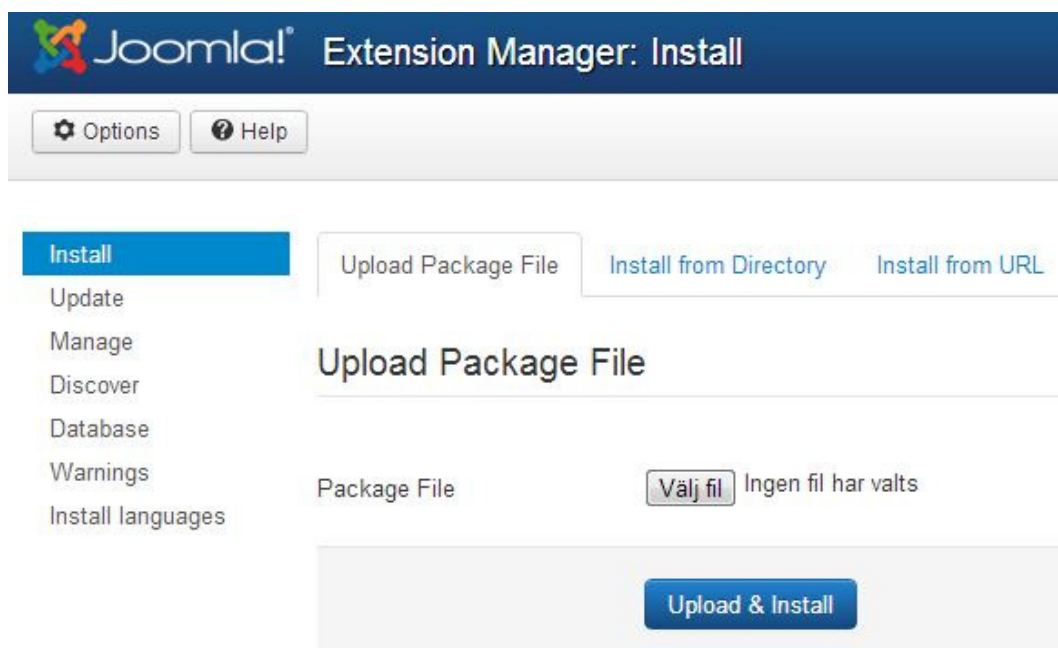

Bild 15 Extension Manager, för att kunna använda olika tillägg i Joomla! behöver man ladda upp dessa via Extension Managern.

När man laddat upp ett tillägg kommer det att endera innehålla en modul eller ett plugin, vissa har både och.

Har tillägget en modul som den använder sig av går man in i *module managern* för att modifiera modulen till det man vill uppnå och för att få tillägget att passa in på just din webbsida.

Här bör man kanske undersöka lite för att riktigt komma underfund med hur modulen fungerar, vissa moduler som inte är så bra gjorda kan vara aningen krångliga att använda.

På *Modulemanagern* bestämmer man också på vilka sidor modulen ska finnas och på vilken position man vill att den ska ligga.

Inställningarna man oftast gör till ett plugin är att man aktiverar eller inaktiverar dessa.

Module Manager: Modules								
<div> Edit Duplicate Publish Unpublish Check In Trash Batch Options Help </div>								
<div> <input type="text" value="Search"/> Q X </div>			<div> Position ▼ Ascending ▼ 20 ▼ </div>					
		Status	Title	Position	Type	Pages	Access	Language
			Meny	mainmenu	Menu	All	Public	All
			Breadcrumbs	position-2	Breadcrumbs	All	Public	All
			Login Form	position-7	Login	All	Public	All

Bild 16 Modules i Module Manager, visar eller döljer moduler, samt bestämmer var på webbplatsen dom finns.

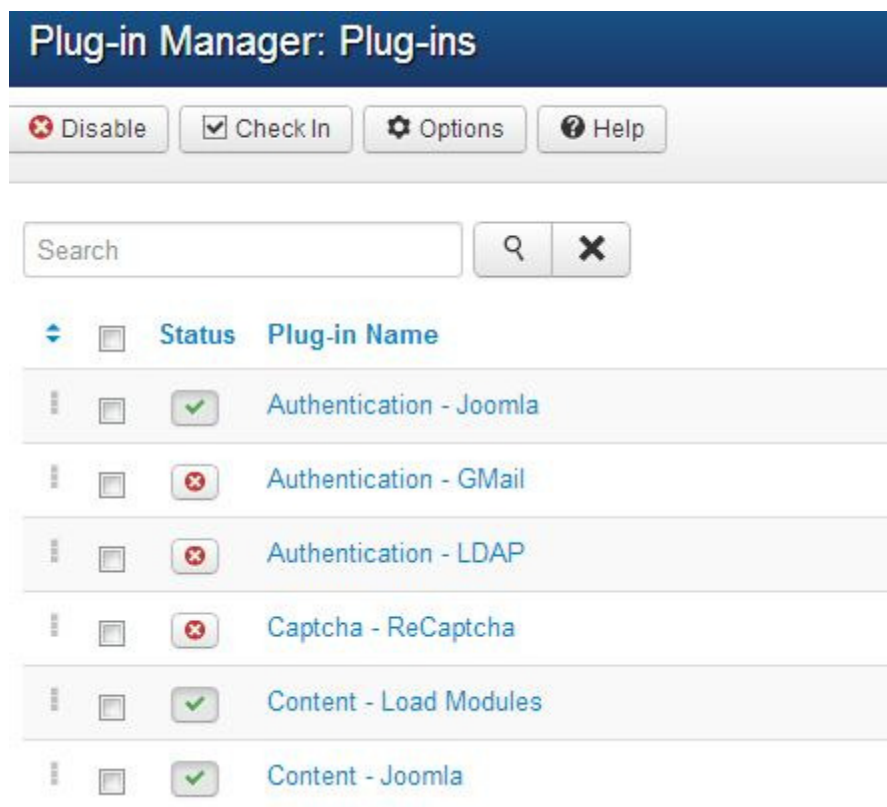

Bild 17 Plug-in, Tillägg kan använda olika plugin för att fungera. Dessa plugin behöver man sällan använda däremot behöver man veta att dom finns och hur dom fungerar.

7.8 Global Configuration

Global configuration är något som oftast görs endast en gång per webbplats, detta kan dock vara viktigt för att få en ren och seriös look på din sida, både för vanliga användare och för sökrobotar.

Site Settings		SEO Settings	
Site Name *	<input type="text" value="Testpage"/>	Search Engine Friendly URLs	☒ Yes ☐ No
Site Offline	☐ Yes ☒ No	Use URL rewriting	☐ Yes ☒ No
Offline Message	<input type="text" value="Use Custom Message"/>	Adds Suffix to URL	☐ Yes ☒ No
Custom Message	<div>Webbplatsen är stängd för underhåll.
 Välkommen</div>	Unicode Aliases	☐ Yes ☒ No
Offline Image	<div> <input type="text"/> <input type="button" value="Select"/> <input checked="" type="button" value="X"/></div>	Include Site Name in Page Titles	<input type="text" value="No"/>
Default Editor *	<input type="text" value="Editor - TinyMCE"/>		

Bild 18 Global Configuration, grunddatan som webbplatsen behöver

Metadata behövs för att robotar lättare ska kunna hitta och identifiera din sida. Metadata berättar kort vad din sida handlar om och vad den ska synas inom.

Metadata Settings	
Site Meta Description	<input type="text"/>
Site Meta Keywords	<input type="text"/>
Robots	<input type="text" value="Index, Follow"/>
Content Rights	<input type="text"/>
Show Author Meta Tag	☒ Yes ☐ No

Bild 19 Metadata, justeras ofta bara en gång åtm. så länge sidan innehåller ungefär samma information.

7.9 Joomla! Update och Extension updates

Man behöver regelbundet uppdatera Joomla! för att hålla en bra säkerhetsnivå. Detta sköts via den inbyggda uppdateringsfunktionen, det finns även en Update för dina tillägg, den kollar också automatiskt efter nya uppdateringar till dina tillägg och säger till ifall det finns något nytt.

7.10 Language manager

För att på ett enkelt sätt använda flera språk på sin sida har Joomla! en language manager. Man laddar ner önskat språk och installerar det i language managern, detta översätter inte någon text utan språkpaketet har färdiggjorda översättningar för basfunktioner och olika texter på webbplatsen.

Efter det bestämmer användaren vilket språk olika sidor eller menyer ska ha.

Bild 20 Language manager, med flera språk på webbplatsen når man flera människor, detta sköts från language managern.

7.11 Template manager

Vid template managern bestämmer man vilket template som ska vara aktiverat och användas. Här kan man även ändra sitt admin-template. När man laddat upp ett nytt template via Extension managern, aktiverar man det alltid i template managern före man kan använda det.

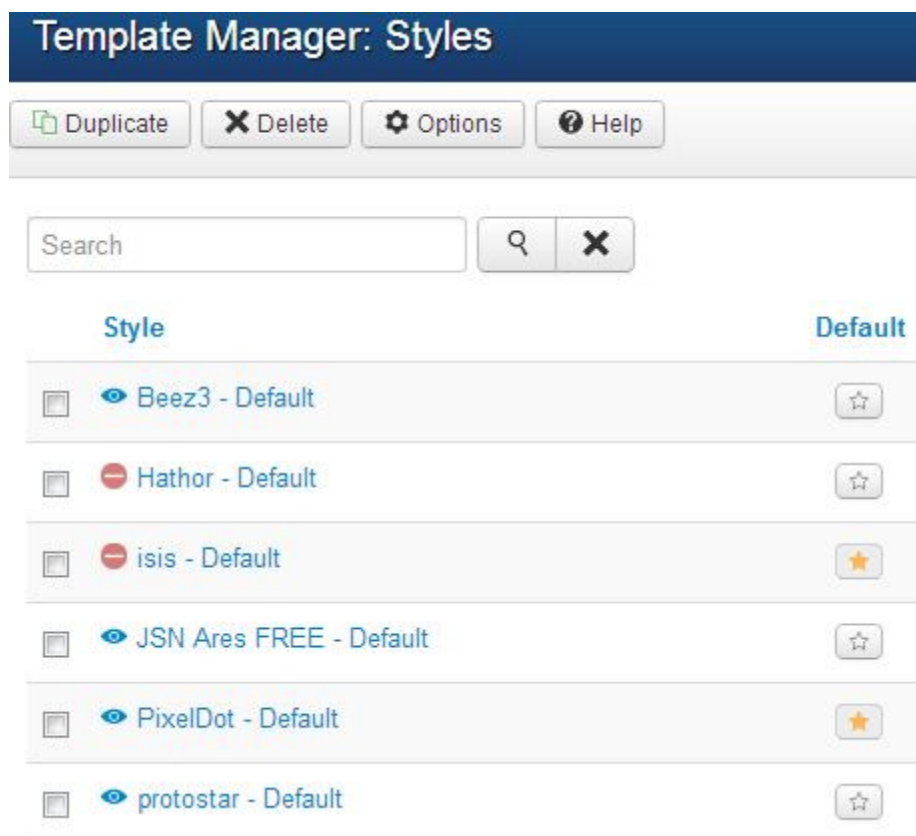

Bild 21 Template manager, man kan lätt ändra sidans utseende genom att installera ett nytt template. Detta görs via Extension manager (tidigare nämnd) och konfigureras från Template managern.

8. SLUTORD

Syftet med detta examensarbete var att kunna erbjuda mindre företag men även andra personer en förmånlig om inte tom. gratis lösning för sin webbsida. Webb-sidan är ju i dagens läge en stor del av ett företags ansikte utåt och att hålla den up-to-date är extremt viktigt. Gammal information på en webbsida ger direkt en mycket dålig bild av ett företag eller av t.ex. en offentlig person. I dagsläget använder många sin webbsida även som sin kanal för ny information om t.ex. sin verksamhet, detta var kanske inte syftet för några år sedan, utan då statiska webbsidor kom så var kanske bara kontaktinformation och liknande viktigt för att nå någon per telefon. Visst är kontaktuppgifter fortfarande viktiga men likaså är det viktigt att kunna kontakta någon direkt via exempelvis ett kontaktförum, epost eller via kundtjänst på annat sätt, det finns en del varianter.

Under arbetet har jag lärt mig en hel del om både det praktiska och teoretiska i Joomla!. Jag har stött på en del problem, som varit en utmaning att lösa. Mest problem har kanske funnits i tredjeparts tillägg till Joomla! som ofta kanske inte är riktigt hundra procent anpassade till just rätt version eller språket som Joomla! installationen har. Jag hoppas att den som läser detta arbete även kan lära sig, och kanske redan nu prova på att göra och använda sig av en dynamisk hemsida som är uppbyggd med Joomla!. Lite jobb krävs men när man väl förstår sig på grunderna kan man på egen hand bygga på och lära sig mer, utveckla sin webbsida och visa ett bättre ansikte utåt.

9. KÄLLHÄNVISNING

Eric Tiggeler, 2012. Joomla! 2.5, Beginner's Guide. Olton, Birmingham

Joomla!, 2005 [online]. Uppdaterad i november 2013. [hänvisning 17.11.2013]. Tillgänglig i form av WWW-dokument: <URL: <http://www.joomla.org/>>.

Filezilla 2001 [online]. Uppdaterad i november 2013. [hänvisning 17.11.2013]. Tillgänglig i form av WWW-dokument: <URL: <http://www.filezilla-project.org/>>.

welcometojoomla.com 2006. [online]. Official Joomla Documentation, Uppdaterad i oktober 2013 [hänvisning 17.11.2013]. Tillgänglig i form av WWW-dokument: <URL: <http://welcometojoomla.com/learn-joomla/joomla-documentation>>.

blogg.bintero.se 2014 [online]. Kom igång med Joomla i 5 enkla steg, Uppdaterad i oktober 2014 [hänvisning 17.11.2013]. Tillgänglig i form av WWW-dokument: <URL: <http://blogg.bintero.se/2014/02/kom-igang-med-joomla-5-enkla-steg/>>.